

31994R1467

28.6.1994.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 159/1

PADOMES REGULA (EK) Nr. 1467/94
(1994. gada 20. jūnijs)
par ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu lauksaimniecībā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 43. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā, lai Kopienas lauksaimniecībā saglabātu bioloģisko un ģenētisko daudzveidību, kas veido neaizstājamu bioloģisko un ģenētisko resursu fondu, ģenētiskie resursi būtu jāsauglabā; tā kā būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai saglabātu, raksturotu, kolekcionētu un izmantotu šos resursus nolūkā veicināt kopējās lauksaimniecības politikas mērķus un saglabāt bioloģisko daudzveidību, ievērojot Konvenciju par bioloģisko daudzveidību, ko 1993. gadā ratificējusi Kopiena; tā kā būtu jāpiemēro visi tālredzīgie risinājumi, kas varētu izrādīties vajadzīgi;

tā kā šajā regulā jēdziens "lauksaimniecība" būtu jāizprot plašākā nozīmē un lauksaimniecības ģenētiskajiem resursiem tādēļ būtu jāietver mežsaimniecības ģenētiskie resursi;

tā kā lauksaimniecības ģenētiskie resursi ietver gan augu, gan dzīvnieku ģenētiskos resursus šīs regulas nozīmē;

tā kā lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas efektīvas attīstības un koordinācijas mērķim jābūt dalībvalstīs veikto darbu organizēša

nai vispārēja labuma dēļ, šā darba rezultātu efektīvai izmantošanai, šo darbu virzīšanai uz mērķi, kas atbilst kopējās lauksaimniecības politikas vajadzībām un Konvencijai par bioloģisko daudzveidību, un to resursu apvienošana, kuri vajadzīgi, lai ieviestu darbības, kas atbilst Kopienas vajadzībām, vajadzības gadījumā ņemot vērā darbības, kuras tajā pašā nozarē veikušas par kompetentām atzītas starptautiskas organizācijas un Eiropas valstis ārpus Savienības;

tā kā, lai sasniegtu šo mērķi, būtu jāizveido pastāvīga informācijas apmaiņa, un jo īpaši dalībvalstu savstarpējās konsultācijas par pastāvošajām un plānotajām programmām lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, kolekcionēšanai un izmantošanai;

tā kā valstu mērogā uzsākta lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas darba Kopienas līmeņa koordinācijai jāpaver iespēja šo darbu veikt efektīvāk;

tā kā pašreizējais darbs šķiet nepietiekams vai nu paša darba īpatnību dēļ, vai arī tādēļ, ka ar dalībvalstīm pieejamajiem līdzekļiem tās nevar pastiprināt centienus lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas jomā; tā kā saskaņā ar subsidiaritātes principu tādos gadījumos Eiropas Kopienai būtu jāspēj atbalstīt un papildināt dalībvalstu centienus, tādējādi palīdzot izpildīt saistības, ko Kopiena uzņēmusies, lai aizsargātu vidi un saglabātu lauku vidi, kā arī lai izstrādātu un īstenotu plānus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai; tā kā lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanai ir starptautiska nozīme un tā attiecas uz visām dalībvalstīm, taču līdz šim Kopienas līmenī nav bijis īpašas

⁽¹⁾ OV C 266, 1.10.1993., 2. lpp.

⁽²⁾ OV C 128, 9.5.1994.

⁽³⁾ OV C 52, 19.2.1994., 20. lpp.

rīcības programmas šajā jomā; tā kā labākais risinājums ir pievienot vērtību, saskaņojot pašreizējās darbības un atbalstot jaunās prioritāras darbības; tā kā bezdarbība izraisītu neefektīvu rezultātu un ģenētisko resursu zaudējumu;

tā kā darbam, kas veikts lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas jomā, būtu jāpalielina daudzveidība lauksaimniecībā, būtu jāsekmē bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, būtu jāuzlabo lauksaimniecības produktu kvalitāte un būtu jāsamazina ieguldījumi un lauksaimnieciskās ražošanas izmaksas, veicinot jo īpaši lauksaimnieciskās ražošanas ekstensifikāciju;

tā kā, ņemot vērā to, ka lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas koordinācija ir tieši saistīta ar kopējo lauksaimniecības politiku, šajā nolūkā paredzētie pasākumi ir jāpiemēro pēc iespējas ātri;

tā kā koordinācijas nolūkā, ņemot vērā Kopienas lauksaimniecības ģenētiskās bagātības ģeogrāfisko izplatību un tādēļ, ka jāievieš attiecīgi pasākumi, būtu jāizveido cieša un pastāvīga sadarbība starp Komisiju un dalībvalstīm, tām saglabājot, raksturojot, kolekcionējot un izmantojot lauksaimniecības ģenētiskos resursus;

tā kā darba koordinācijai valsts mērogā ir vajadzīgas plašas un sīkas zināšanas par situāciju, kas ir katrā dalībvalstī ģenētisko resursu saglabāšanā, raksturošanā, kolekcionēšanā un izmantošanā; tā kā būtu jāapkopo attiecīga informācija un būtu jānosaka procedūras, lai nodrošinātu tās pieejamību;

tā kā Kopienas līmenī veiktais darbs būtu jāvirza jo īpaši uz lauksaimniecības produktu kvalitātes uzlabošanu un jauna lietojuma meklējumiem tradicionālajiem vai jaunajiem lauksaimniecības produktiem nolūkā palielināt to pievienoto vērtību;

tā kā Kopienas pasākumu programmai lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, kolekcionēšanai un izmantošanai jāpalīdz saglabāt bioloģisko daudzveidību Kopienā, palielināt lauksaimniecības konkurētspēju un uzlabot lauksaimniecības resursu vadību;

tā kā šādas Kopienas ilgtermiņa pasākumu programmas rezultātā varētu rasties jauni produkcijas veidi, tādējādi dodot labumu lauksaimniecībai, videi un lauku videi;

tā kā ir svarīgi nodrošināt, lai Kopienai būtu pieejami tā lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcio-

nēšanas un izmantošanas darba rezultāti, kurā Kopiena dod ieguldījumu;

tā kā saistībā ar lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas politiku, ko Kopiena izveidojusi ar attiecīgu konsultatīvu iestāžu palīdzību, tādas komitejas izveide, kura sastāvētu no dalībvalstu pārstāvjiem un kuru vadītu Komisijas pārstāvis, ir vispiemērotākais līdzeklis sadarbības attīstībai, ja šāda komiteja varētu sniegt atbilstīgu palīdzību un konsultācijas Komisijai, tai veicot uzticētos uzdevumus attiecībā uz lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas koordinēšanu;

tā kā, lai varētu izmantot iegūtos rezultātus, būtu jāveicina to izplatīšana un konsultāciju sniegšana; tā kā, lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku un atbilstīgāku rīcības programmas piemērošanu, to papildinās ar publikācijām, kas attiecas uz rezultātiem un darbībām, kuras saistītas ar konsultācijām,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Nolūkā sasniegt kopējās lauksaimniecības politikas mērķus, darbu, kas saistīts ar lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu, koordinē un veicina Kopienas līmenī saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem nosacījumiem.

2. Šajā regulā:

- a) lauksaimniecības ģenētiskie resursi ietver gan augu, gan dzīvnieku ģenētiskos resursus;
- b) — augu ģenētiskie resursi nozīmē jo īpaši lauksaimniecības kultūraugu, to skaitā vīnogulāju, lopbarības kultūru, dārzeņkopības kultūru, to skaitā tirgus dārzeņu un krāšņumaugu kultūru, ārstniecības augu, aromātisko augu, augļu kultūru, meža koku, sēnīšu, mikroorganismu un savvaļas augu valsts ģenētiskos resursus, ko lieto vai ko varētu lietot lauksaimniecības nozarē,
— dzīvnieku ģenētiskie resursi nozīmē jo īpaši mājdzīvnieku (mugurkaulnieku un dažu bezmugurkaulnieku), mikroorganismu un savvaļas dzīvnieku valsts ģenētiskos resursus, ko lieto vai ko varētu lietot lauksaimniecības nozarē.

3. Koordināciju un veicināšanu, kas minēta 1. punktā, veic saskaņā ar Kopienas noteikto vispārējo politiku attiecībā uz lauksaimniecības ģenētiskajiem resursiem.

I SADAĻA

INFORMĀCIJA UN KONSULTĀCIJAS

2. pants

Kārtību informācijas apmaiņai un konsultācijām starp dalībvalstīm un Komisiju nosaka saskaņā ar 3. un 4. pantā noteiktajiem nosacījumiem.

3. pants

1. Dalībvalstis regulāri un vismaz vienu reizi gadā sniedz Komisijai tehnisko, ekonomisko un finanšu informāciju par tādiem īpašiem pasākumiem lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, kolekcionēšanai un izmantošanai, kurus veic vai plāno veikt to vadībā.

Tās cenšas regulāri sniegt Komisijai līdzīgu informāciju par pasākumiem attiecībā uz lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu, ko veic vai plāno veikt iestādes, kuras nav to pārraudzībā.

2. Komisija veic pastāvīgu uzskaiti par 1. punktā minētajiem pasākumiem un ar attiecīgiem pasākumiem veicina informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm dalībvalstīs, jo īpaši informācijas apmaiņu saistībā ar pieejamo ģenētisko resursu izcelsmi un individuālajām īpašībām. Šāda informācijas apmaiņa var notikt saistībā ar pasākumiem, ko finansē saskaņā ar 7. pantā minēto programmu.

3. Pēc tam, kad 13. pantā minētā komiteja ir sniegusi atzinumu, Komisija nosaka procedūru, lai attiecīgajām personām darītu pieejamu visu apkopoto informāciju.

4. pants

1. Komisija veic pastāvīgu pētījumu par lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas politiku, stāvokli un tendencēm dalībvalstīs, ņemot vērā citu attiecīgu pētījumu rezultātus ģenētisko resursu jomā, to

skaitā to resursu pētījumus, kas ir pieejami ģenētiskas ekspluatācijas un erozijas rezultātā. Tālab Komisija konsultējas ar dalībvalstīm 13. pantā minētajā komitejā.

2. Komisija organizē informācijas apmaiņu un pasākumu lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, kolekcionēšanai un izmantošanai paplašināšanu un uzlabošanu, jo īpaši ar semināriem, mācību kursiem, ekspertu apmaiņu, mācību vizītiem, kā arī zinātniskiem un tehniskiem ziņojumiem.

II SADAĻA

ĪPAŠIE PASĀKUMI

5. pants

1. Neierobežojot nekādus ieteikumus, ko Komisija varētu sniegt dalībvalstīm, Komisija ir atbildīga par:

- a) palīdzības sniegšanu Kopienas līmenī konkrētu valsts pasākumu lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas koordinēšanai, lai panāktu Kopienā izmantoto līdzekļu racionālu organizācijas un rezultātu efektīvu izmantošanu un lai sasniegtu kopējās lauksaimniecības politikas mērķiem atbilstīgu pieeju;
- b) pasākumu programmu izstrādi un īstenošanu attiecībā uz lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu Kopienas mērogā, lai atbalstītu vai papildinātu dalībvalstīs veiktās darbības.

2. Sīki izstrādātus noteikumus 1. punkta piemērošanai pieņem saskaņā ar 14. pantā noteikto procedūru.

6. pants

1. Saskaņā ar 14. pantā noteikto procedūru Komisija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkādi rezultāti, kas varētu sekmēt saskaņā ar 5. panta 1. punktu pieņemto pasākumu piemērošanu, ir pieejami Kopienai ar vispiemērotākajiem līdzekļiem.

2. Komisija saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas mērķiem veic attiecīgus pasākumus, lai veicinātu jebkādu lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas jomā veikta darba rezultātu izplatīšanu un izmantošanu, ja tas varētu sekmēt šo mērķu sasniegšanu.

III SADAĻA

RĪCĪBAS PROGRAMMA ATTIECĪBĀ UZ LAUKSAIMNIECĪBAS ĢENĒTISKAJĪEM RESURSIEM

7. pants

Ar šo uz pieciem gadiem pieņem pirmo Kopienas lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas programmu, kas izklāstīta I pielikumā, šē turpmāk "programma".

8. pants

Sīki izstrādāti noteikumi programmas piemērošanai, to skaitā Kopienas finansiālā atbalsta apjoms, noteikti I pielikumā.

9. pants

Komisija ievieš programmu pēc tam, kad ir tā saņēmusi 13. pantā minētās komitejas atzinumu. Šādas konsultācijas attiecas jo īpaši uz:

- darba programmas izstrādi un atjaunināšanu,
- atklātu uzaicinājumu iesniegt darbības priekšlikumus saturu,
- saskaņotas rīcības un I pielikumā paredzēto projektu izvērtējumu,
- 3. panta 2. punktā minētās uzskaites attīstību un izmantošanu.

10. pants

1. Darba programmā, kas minēta 9. panta pirmajā ievilkumā, ir izklāstīti sīki izstrādāti mērķi, to darbību veids, kuras jāpiemēro, un attiecīgie finanšu noteikumi, kas jāpieņem. Komisija publicē atklātus uzaicinājumus iesniegt darbības priekšlikumus, pamatojoties uz darba programmu.

2. Komisijas noslēgtie līgumi par dažādu pasākumu ieviešanu nosaka sīki izstrādātus noteikumus to darbību rezultātu izplatīšanai, aizsardzībai un izmantošanai, kuras veiktas kā daļa no programmas.

11. pants

1. Trešajā ieviešanas gadā Komisija pārskata programmu un veic situācijas analīzi, jo īpaši finanšu stāvokļa analīzi. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par pārskata rezultātiem.

2. Programmas ieviešanas beigās Komisija izraugās neatkarīgu ekspertu grupu, lai tā novērtētu rezultātus. Grupas ziņojumu kopā ar Komisijas komentāriem iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

12. pants

1. Līdzekļi, kas novērtēti kā nepieciešami, lai īstenotu šo programmu, tos skaitā personāla un administrācijas izmaksas, ir 20 miljoni ECU.

2. Līdzekļu paredzamais sadalījums sniegts II pielikumā.

IV SADAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

13. pants

1. Lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas komiteja, šē turpmāk "Komiteja", sastāv no dalībvalstu pārstāvjiem, un to vada Komisijas pārstāvis.

2. Komiteja pieņem reglamentu saskaņā ar noteikumiem, ko 1965. gadā pieņēma pārvaldības komitejām, kuras izveidoja tirgu kopējās organizācijas pārvaldei.

3. Jautājumus nodod izskatīšanai Komitejai, lai tā sniegtu atzinumu saskaņā ar 14. pantā noteikto procedūru.

14. pants

1. Ja jāievēro šajā pantā noteiktā procedūra, tad priekšsēdētājs vai nu pēc savas ierosmes, vai pēc dalībvalsts pārstāvja pieprasījuma, nodod jautājumu izskatīšanai Komitejai.

2. Komisijas pārstāvis iesniedz Komitejai veicamo pasākumu projektu. Komiteja sniedz atzinumu par šo projektu laikā, kuru priekšsēdētājs nosaka atkarībā no jautājuma steidzamības. Atzinumu sniedz, pieņemot lēmumu ar balsu vairākumu, kas Līguma 148. panta 2. punktā paredzēts lēmumiem, kuri Padomei jāpieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Dalībvalstu pārstāvju balss Komitejā vērtē saskaņā ar minēto pantu. Priekšsēdētājs nebalso.

3. Komisija pieņem pasākumus, ko piemēro tūlīt. Tomēr, ja šie pasākumi nesaskan ar Komitejas atzinumu, tad Komisija tos tūlīt dara zināmus Padomei. Tādā gadījumā Komisija var atlikt to pasākumu piemērošanu, par kuriem tā ir pieņēmusi lēmumu, uz laiku, kas nav ilgāks par vienu mēnesi pēc šādas paziņošanas dienas.

Padome, balsojot ar kvalificētu vairākumu, var pieņemt atšķirīgu lēmumu iepriekšējā 5. punktā minētajā termiņā.

15. pants

Komiteja var izskatīt jebkuru citu attiecīgu jautājumu, ko pēc savas ierosmes vai pēc dalībvalsts pārstāvja lūgumu tai izskatīšanai nodevis priekšsēdētājs.

16. pants

Komisija regulāri sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas pasākumiem, kas minēti 5. pantā.

Ziņojums ietver jo īpaši:

- darbību attīstības apskatu attiecībā uz lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu dalībvalstīs,

- lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas attīstības aprakstu Kopienā,
- stāvokli attiecībā uz pasākumiem, ko piemēro saskaņā ar šo regulu,
- ievirzes pētījumu par lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas vēlamu attīstību dalībvalstīs un darba koordināciju šajā jomā Kopienas līmenī, ņemot vērā kopējās lauksaimniecības politikas mērķus un rezultātus, kas jau sasniegti saskaņā ar pastāvošo programmu. Pētījums vajadzības gadījumā ietvers atsaucē darbiem, ko šajā jomā veikušas starptautiskas organizācijas ar atzītu kompetenci.

17. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Luksemburgā, 1994. gada 20. jūnijā

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
G. MORAITIS

I PIELIKUMS

SĪKI IZSTRĀDĀTI NOTEIKUMI RĪCĪBAS PROGRAMMAS IEVIEŠANAI

I. MĒRĶI

Mērķi ir sekmēt potenciāli vērtīgu augu un dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanas, raksturošanas, kolekcionēšanas un izmantošanas nodrošināšanu un uzlabošanu Kopienā.

Lai sasniegtu šos mērķus, būtu jākoordinē, jāpapildina un jāpaplašina darbības, ko veic dalībvalstīs. Visās darbībās piemēros subsidiaritātes principu.

Vajadzības gadījumā darbības, ko veic saskaņā ar šo programmu, veiks saistībā ar tām darbībām tajā pašā jomā, kuras veic starptautiskas organizācijas ar atzītu kompetenci.

II VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. Programma jāievieš Komisijai.

2. Procedūrai 8. pantā minētās programmas ieviešanai jāietver Kopienas lauksaimniecības ģenētisko resursu pastāvīga uzskaitē, saskaņotas darbības, dalīta finansējuma projekti šo ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, kolekcionēšanai un izmantošanai, un papildu pasākumi.

— *Pastāvīga uzskaitē*

Pastāvīgajai uzskaitē galvenokārt jā sastāv no Kopienā savāktu lauksaimniecības ģenētisko resursu stāvokļa un īpašību noteikšanas, regulāras atjaunināšanas un regulāras publikācijas, kā arī kārtējā darba uzskaites saistībā ar šo ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu. Izdevumus par reģistra izveidi un tā regulāru publicēšanu jā sedz no kopējiem asignējumiem, ko piešķir programmas ieviešanai.

— *Saskaņota rīcība*

Saskaņotai rīcībai jāietver darbs, ko Kopiena veic, lai koordinētu atsevišķas dalībvalstīs veiktas darbības lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, kolekcionēšanai un izmantošanai. Var piešķirt Kopienas finansiālu atbalstu apjomā, kas nepārsniedz 100 % saskaņošanas izmaksu.

— *Dalīta finansējuma projekti lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, kolekcionēšanai un izmantošanai*

Par projektiem lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, kolekcionēšanai un izmantošanai jā noslēdz līgumi par dalītu finansējumu. Jāpiešķir Kopienas finansiālais atbalsts to īstenošanai ne vairāk kā 50 % apjomā no projektu kopējām izmaksām.

Dalītu izmaksu projekti parasti jāveic Kopienā reģistrētiem dalībniekiem. Prioritāte jāpiešķir projektiem, kas paredz divu vai vairāk nesaistītu dažādās dalībvalstīs reģistrētu dalībnieku līdzdalību. Līgumi par dalīta finansējuma projektiem lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, kolekcionēšanai un izmantošanai parasti jāslēdz pēc oficiālas atlases, pamatojoties uz *Eiropas Kopienas Oficiālajā Vēstnesī* publicētiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus. Steidzamos gadījumos var izmantot slēgtu procedūru.

— *Papildu pasākumi*

Papildu pasākumos jāietver:

- semināru, tehnisku konferenču un praktisku mācību organizēšana,
- iekšēji koordinācijas pasākumi, piedaloties specializētām tehniskām grupām,
- mācību un mobilitātes shēmas speciālistiem,
- rezultātu izmantošanas veicināšana.

Var piešķirt Kopienas finansu ieguldījumu līdz 100 % no šo pasākumu kopējām izmaksām.

3. Programmā paredzēto pasākumu īstenošanā var piedalīties jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ir kādas dalībvalsts pilsonis un kas ir reģistrēta Kopienā. Trešo valstu pilsoņu līdzdalība un Kopienas finansu ieguldījums attiecībā uz šādu līdzdalību jāpārbauda katrā konkrētā gadījumā.
4. Izdevumi par rezultātu un pasākumu un projektu ieviešanas gaitā gūto zināšanu izplatīšanu jāsedz no programmas budžeta.
5. Visos pasākumu priekšlikumos jāiekļauj paziņojums par ietekmi uz vidi. Paziņojumā jāiekļauj saistības izpildīt attiecīgos drošības noteikumus.

III. TEHNISKĀS PROCEDŪRAS

1. Joma

a) *Darbības, ko iekļauj programmā*

Šī programma attiecas uz tādu augu un dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, novērtēšanu, kolekcionēšanu un izmantošanu, kuri pašreiz ir sastopami Kopienas teritorijā un kuri var izzust, ja neveic īpašus pasākumus.

Attiecīgie organismi ir augi (sēklaugi un daži sporaugi), dzīvnieki (mugurkaulnieki un daži bezmugurkaulnieki) un mikroorganismi.

Darbības var attiekties uz visiem materiālu veidiem, to skaitā kultūras tīršķirnēm un mājas šķirnēm un rasēm, vietējām šķirnēm un rasēm, šķirnes augu un dzīvnieku selekcijas materiālu, genotipa eksemplāru kolekciju un savvaļas sugām. Programma attiecas uz aktīvā augšanas fāzē esošu ģenētisko materiālu un miera fāzē esošu ģenētisko materiālu (sēklām, embrijiem, spermu un putekšņiem). Tā attiecas gan uz *ex-situ*, gan *in-situ* kolekciju.

Prioritāti piešķirs sugām, kas Kopienā vai nu ir, vai, iespējams, var kļūt saimnieciski nozīmīgas lauksaimniecībā, dārzkopībā vai mežkopībā. Īpašu priekšroku dos ģenētisko resursu izmantošanai:

- lauksaimniecības produkcijas dažādošanai,
- produktu kvalitātes uzlabošanai,
- labākai vides aprūpei.

Šajā programmā jēdzienus “dokumentācija”, “pase”, “raksturošana” un “novērtēšana” definē šādi:

- “dokumentācija” attiecas uz visu veidu datu vākšanu un reģistrēšanu,
- “pases” datus reģistrē kolekcijas vākšanas vietā,
- “raksturošana” attiecas uz primārajiem taksonomiskajiem rādītājiem, ko reģistrē pēc tam,
- “novērtēšana” attiecas uz tādu citu pazīmju izvērtēšanu kā izturība pret slimībām vai stresu.

Kad kolekcijas reģistrētas un uzsākta jaunas kolekcijas vākšana, saskaņā ar programmu veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka ņem vērā arī lietotāju (lauksaimnieku, dārzkopju) tradicionālo reģionālo pieredzi un zināšanas par audzēšanas metodēm, īpašo izmantojumu, pārstrādi, garšu u.c.

b) *Izslēgtās darbības*

Uz Kopienas finansiālo atbalstu, uz ko attiecas šī programma, nevar pretendēt par šādām darbībām: teorētiski pētījumi, pētījumi nolūkā laboratoriski pārbaudīt hipotēzes, pētījumi nolūkā uzlabot instrumentus un tehniku, darbs, kas saistīts ar nepārbaudītu tehniku vai “modeļu” sistēmām, un visas citas pētnieciskās darbības. Par šādām darbībām var pretendēt uz izskatīšanu sakarā ar Kopienas pētniecības un tehnoloģiskās attīstības programmām.

Uz aizsāktām darbībām dalībvalstīs attieksies tikai saskaņotu darbību izpilde.

Uz darbībām ar zemākiem dzīvniekiem, augiem un mikroorganismiem programma neattiecas, izņemot darbības ar dzīvniekiem, ko pavairo un audzē zemē vai saldūdenī, vai ar tādiem organismiem, kuri ir piemēroti lietošanai kā bioloģiski kontroles līdzekļi lauksaimniecībā. Izņēmumus var paredzēt īpaša noteiktu ģenētisku attiecību gadījumā starp parazītu vai simbiotu un saimniekorganismu, kā arī tad, ja jāsaglabā abi organismi.

Materiāla savākšanu un ieguvī var veikt, ievērojot iepriekš noteiktās prioritātes.

2. Darbības

Veicinās šādas darbības

a) Pastāvīgs reģistrs

Kopienā izveidos, periodiski atjauninās un regulāri publicēs pastāvīgu reģistru par lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu, kā arī par *in-situ* programmām un *ex-situ* kolekcijām.

Reģistrs parādīs saglabāto ģenētisko resursu kolekcijas un ar tām saistītas darbības Kopienā. Reģistra mērķis ir atbalstīt programmas darbības un veicināt pēc iespējas plašas zināšanas par saglabāto materiālu un tā izmantošanu. Reģistrā būs sīka informācija par katru datubāzi un jo īpaši par katru programmas atbalstīto kolekciju, kā arī citas atbilstīgas ziņas.

b) Saglabāšana, dokumentācija un informācijas apmaiņa

Mērķis ir stiprināt Kopienas centienus lauksaimniecības, dzīvnieku un augu, to skaitā meža koku, ģenētisko resursu saglabāšanā un dokumentēšanā, saskaņojot jau sāktu darbu un izslēdzot darbību dublēšanu.

Darbs norisināsies loģiski secīgu pasākumu veidā. Par darbu saistībā ar vēlāku pasākumu nevarēs pretendēt uz Kopienas finansējumu, ja vien nebūs pierādījumu, ka iepriekšējie pasākumi pabeigti vai nu attiecīgajā programmā, vai arī iepriekš.

Visbeidzot, ja var parādīt, ka ir šāda vajadzība, var atbalstīt jaunas darbības (6. posms).

Lai saskaņotu centienus, visās programmas atbalstītajās darbībās izmantotajām datubāzēm būs jāklūst saderīgām.

Katrā procesa posmā iegūto informāciju publicēs, un uzglabāto materiālu tiktāl, ciktāl iespējams, darīs pieejamu izplatīšanai.

Katrai sugai piemēro šādus posmus.

— 1. posms. Darba plāna izstrāde.

Sastāda primāro rādītāju obligāto sarakstu, izveido un pārbauda kopēju datubāzi un kopēju datu apmaiņas veidu. Kopējo datu bāzi vajadzētu izveidot tā, lai tā atbilstu lietotāju vajadzībām, un tajā būtu jālieto standarta datubāzes valoda. Izraudzītajiem rādītājiem vajadzētu būt ļoti pārmantojamam. Tiem vajadzētu būt izteiktam visās vidēs un viegli novērtējamam.

— 2. posms. Kolekciju raksturojums.

Izveidot datu bāzi. Apkopo pases datus, pavairo vai atjauno materiālu un raksturo primāros rādītājus.

— 3. posms. Novērtēšana (otrrreizēja raksturošana).

Vajadzības gadījumā pievieno datus no citiem *skrīninga* testiem (skatīt "novērtēšana un izmantošana").

— 4. posms. Kolekciju šķirošana.

Izmantojot kopējo datu bāzi, atpazīt dublikātus un tukšumus esošajās kolekcijās. Vajadzības gadījumā noteikt kopējās kolekcijas daļu kā galveno kolekciju.

— 5. posms. Kolekciju racionalizācija.

Ja kolekcijas dublē cita citu, tad tās racionalizē un saskaņo. Dažas atkārtotas kolekciju daļas jāpasargā no nejaušas nozaudēšanas. Obligāts kritērijs tāds, ka galveno kolekciju dublikāti būtu jāuzglabā vismaz divās izraudzītās vietās. Visu kolekciju kopumā var izplatīt vairākās izraudzītās vietās.

— 6. posms. Ģenētisko resursu ieguve (kolekcijas vākšana).

Kolekciju drīkst vākt,

- i) ja kolekcijās ir trūkumi, kas redzami ierobežo to lietojamību, vai
- ii) ja kolekcijā nav savākts materiāls, ko pamatoti uzskata par unikālu un kas izzustu, ja to neiekļautu kolekcijā.

Ievēros labu kolekcijas vākšanas un uzglabāšanas praksi, un savāktu materiālu dokumentēs un reģistrēs datubāzē (1. līdz 5. posms). Attiecībā uz dzīvniekiem "kolekcijas vākšana" var ietvert apdraudētu un unikālu šķirņu un rasu spermas, olšūnu un embriju vākšanu un saglabāšanu.

Īpašu vērību pievērsīs informācijas publicēšanai un augšminēto darbību rezultātā iegūtā materiāla izplatīšanai.

c) *Novērtēšana un izmantošana*

Mērķis ir uzlabot Kopienas *in-situ* un *ex-situ* ģenētisko resursu kolekcijās uzglabātā materiāla novērtēšanu un izmantošanu.

Programma attiecas uz šādām darbībām.

- Darbības, kā rezultātā saglabāto materiālu tieši var izmantot lauksaimniecībā, piemēram, kandidātmateriāla pavairošanā un tā izmēģināšanā lauka apstākļos.
- Attiecīgas informācijas iegūšana no lietotājiem, kas iepriekš saņēmuši ģenētiskos resursus no gēnu bankas, un attiecīgas informācijas savākšana no literatūras.
- Saglabātā materiāla rezultātu regulārā novērtēšana praktiskos apstākļos.
- Saglabātā materiāla regulārs *skrīnings*, meklējot tādu derīgu un atbilstīgu gēnu avotus, kuri piešķir, piemēram, produktu kvalitāti, izturību pret slimībām, kaitēkļiem un apstākļiem, kas izraisa stresu, vispārēju apvienošanās spēju un vīrišķo sterilitāti.
- Tādu citu ar ekonomiku nesaistītu īpašību reģistrēšana, kuras ir faktiski lietderīgas, piemēram, ātrākai un precīzākai genotipu identifikācijai.

3. **Līdzdalība**

Dalīta finansējuma projektos būs divi līdzdalības veidi. Kritēriji ir šādi.

a) *Izraudzītais dalībnieks*

Izraudzītais dalībnieks.

- ir atzīts mācībām *Ph. D.* līmenī, dalībniekam jābūt gatavam pieņemt studentus mācībām pēc universitātes beigšanas (3 gadi)

un/ vai

- dalībnieku ir oficiāli atzinusi dalībvalsts,

un/ vai

- dalībvalsts ir atzinusi, ka attiecīgajam dalībniekam ir atbilstīga kompetence attiecīgajā jomā,

un

ja attiecīgais dalībnieks ir atbildīgs par kolekciju, šai kolekcijai jābūt:

- pieejamai visiem labticīgajiem izmantotājiem,
- atbilstoši labas prakses standartiem,
- aktīvi izmantojamai.

b) *Palīgdalībnieks*

Palīgdalībnieks uzglabā materiālu, kas papildina tās pašas sugas materiālu izraudzītajā gēnu bankā, vai kuram ir citas papildu zināšanas.

Palīgdalībnieki piedalīsies darbā kā apakšlīgumslēdzēji sadarbībā ar izraudzīto dalībnieku.

Šī ir daudznozaru programma. Īpaši veicina līdzdalību visās attiecīgajās nozarēs, jo īpaši tajās nozarēs, kuras attiecas uz uzglabātā materiāla izmantošanu.

II PIELIKUMS

SĀKOTNĒJAIS FINANŠU SADALĪJUMS LAUKSAIMNIECĪBAS ĢENĒTISKAJIEM RESURSIEM

Darbība	%
I. Pastāvīgais reģistrs	10 %
II. Saglabāšana, raksturošana, kolekcionēšana, izmantošana	88 %
1. Augu ģenētiskie resursi 66 %	
2. Dzīvnieku ģenētiskie resursi 22 %	
III. Programmas novērtējums	2 % (1)
Kopā	100 % (2)

(1) Apmēram 2 % no kopējās summas ir paredzēti programmas rezultātu novērtēšanai un izplatīšanai.

(2) To skaitā tie izdevumi par programmas īpašo vadību, kuri sasniedz apmēram 2,5 % no kopsummas, un specializētā personāla (divi A pakāpes, divi B pakāpes un divi C pakāpes darbinieki) izmaksas, kas sasniedz apmēram 10 % no kopsummas.